

Cena numeru
200.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie 4.300.000.
Odszerzenie do domów 100.000
Z przes. poczt.
Miesięcznie 800.000
za Łodzią egz. 20.000 drożej
Konto P.k.O. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVII r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
Artykułów i listów anonimowych
nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Czwartek, dnia 7 lutego 1924 r.

Nasi reprezentanci w Chamonix.

Zdjęcie powyższe pokazuje nam grupę polskich cywilnych zawodników, którzy reprezentują barwy Polski na zawodach w Chamonix. Od lewej ku prawej widzimy naszego mistrza Tatr Bujaka, Krzeptowskiego, kierow-

nika ekspedycji płk. dr. Osmólskiego, Ele Zietkiewiczowa, posiadająca najlepsze szanse w biegu pań na nartach, oraz kp. Zietkiewicza jadącego do Szwecji.

Od Administracji

Skutkiem niezwykłego podrożenia papieru zmuszeni jesteśmy z dniem 5 b. m. podnieść cenę egz. pojedynczego na

200.000 mk.

— w niedzielę i święta —

250.000 mk.

w poniedziałki i dni poświęcone

150.000 mk.

Prenumerata kosztować będzie 4.300.000
n k. m. w miesiącu.

Adm. „Rozwoju”

dzie powierzono pieczę nad handlem i przemysłem wewnętrznym. Dzierżyński jest umyślnie nawskroś rewolucyjnym i jakkolwiek nie należy do opozycji, stanowić będzie w gabinecie główna ostoja obozu radykalnie rewolucyjnego. Zmiana ta jest tembardziej uderzająca, że poprzednikiem Dzierżyńskiego był Bogdanow, zwolennik Krassina i jeden z najbardziej umiarkowanych komunistów.

O ile chodzi o inne zmiany w składzie rządu, to najważniejszą jest nominacja dwunastu zastępców prezesa. Zostali nimi przedstawiciele innych republik związkowych, co ma być niejako symbolem zmiany, jaka w tym roku zaszła w ustroju Rosji sowieckiej.

Mógłby ktoś powiedzieć, że poza zmianą Dzierżyńskiego i kilkoma innymi mniej ważnymi, rząd sowiecki pozostaje właściwie bez zmiany. Tak jest. Sprzeczne kierunki i programy istniały również poprzednio, z tą jednak różnicą, że o ile przedtem prezesem rządu był Lenin rozporządzający wielkim autorytetem moralnym, dziś zabraknie tego autorytetu, a tem samem czynnika łagodzącego spory wewnętrzne.

Rosja sowiecka wchodzi w nowy okres rozwoju. Zamiast ulegania autorytetowi jednostki, cecha tego okresu będzie prawdopodobnie wolna gra sprzecznych programów i kierunków. Tłumione przez autorytet Lenina spory i sprzeczności wybuchną z tem większą siłą. Najbliższa przyszłość Rosji sowieckiej spowita jest w mgłę tajemnic i zażadek.

Stanisław Strzetelski

Głód w Niemczech.

Przed kilku dniami jeden z dzienników paryskich zwrócił uwagę na dosyć dziwny fakt. Oto w Szwajcarii, podobnie jak w wielu innych krajach, zbierają się publicznie składki na głodnych w Niemczech, a równocześnie pisma szwajcarskie donoszą, że w takim np. St. Moritz bawi przeszło 600 rodzin niemieckich, co oczywiście podkopuje zagranicą kredyt i współczucie dla głodnych Niemiec.

Przełom w Rosji sowieckiej.

W dniu 3 lutego ukonstytuował się w Moskwie nowy rząd związkowych republik sowieckich. Sprawa obsadzenia opróżnionego przez śmierć Lenina, stanowiska prezesa rady komisarzy ludowych, stanowiła naturalnie główną oś, dokoła której obracały się walki, poprzedzające fakt powstania nowego rządu.

Wbrew ogólnie żywnym przypuszczeniom, nowy rząd sowiecki jest wynikiem daleko idącego kompromisu między oficjalnymi sferami Komitetu Centralnego, reprezentującymi idee czystego leninizmu a opozycją. Kompromis nosi wyraźne cechy roboty na przedzie kłopotliwej i mechanicznej, mającej na celu doraźne zatuszowanie tych walk wewnętrznych, które oddawna trwają w łonie partii komunistycznej i tylko dzięki wielkiemu autorytetowi Lenina dotychczas zbyt jaskrawo nie występowały.

Kompromisowa konstrukcja nowego rządu występuje najbardziej jaskrawo w osobie następcy Lenina. Został nim Rykow, postać blada i niewyraźna. Bliski przyjaciel osobisty Lenina, nie posiada wyraźnej linii programowej, jakkolwiek należy go raczej zaliczyć do zwolenników Komitetu Centralnego, aniżeli opozycji.

Już dzisiaj można przewidzieć, że nowy prezes rady nie odegra na swem stanowisku wybitnej i twórczej roli. Powołany na następcę Lenina, tylko z powodu braku innej, lepszej kandydatury, ograniczy się prawdopodobnie do tego, aby łagodzić spory i sprzeczności istniejące w łonie rządu.

Spory te, jak można wnioskować z konstrukcji nowego rządu, będą bardzo gorące i zasadnicze. Przedewszystkiem w dziedzinie polityki zagranicznej i programu gospodarczego. Zetra się tutaj ze sobą dwaj najbardziej pod względem programowym wyraźni członkowie rządu: Krasin, komisarz dla handlu zagranicznego i Dzierżyński, który z ministra komunikacji stał się obecnie prezesem najwyższej rady gospodarczej.

Krasin, jak wiadomo, jest przywódca kierunku skrajnie prawicowego. Uważa on, że Rosja nie może się sama odbudować i że nie zbędnym warunkiem odbudowy jest uzyskanie kredytów zagranicznych, które z kolei otrzymana Rosja, zdaniem Krasina, tylko za cenę uznania długów zagranicznych. Jest rzeczą jasną, że program zwrócony jest ostrzem swoim przeciw programowi czystego komunizmu.

Skrajnie przeciwne stanowisko zajmuje sławny Dzierżyński, któremu w nowym rzą-

Fakt, że setki dobrze utuczonych niemieckich „raffke“ (nuworiszów) wydaje olbrzymie sumy na rozkoszny pobyt zagranicą, nie umniejsza w niczem innego faktu, że tysiące Niemców mrze z głodu.

Posłuchajmy kilku raportów policyjnych. „W Wuerzburgu znaleziono na ulicach zeszytywniale z zimna i głodu dzieci, okryte łachmanami. Z wielkim trudem udało się przywrócić je do życia.

„W Dorten około 700 dzieci nie je nie przed wyjściem rano do szkoły. Niektóre tylko miały w ustach kawałek buraka lub zimny kartofel. Większość nie je drugiego śniadania. Codziennie dzieci upadają w szkole z wycieńczenia. Około 900 dzieci przestało chodzić do szkoły z braku pożywienia, odzieży i obuwia. Ogledziny lekarskie wykazały, że na 1200 dzieci w pewnej szkole 28 cierpi na silne skrzywienie kręgosłupa, spowodowane wycieńczeniem skutkiem złego odżywiania.

„W Hof, w Turynji, stwierdzono, że większość dzieci chodzi w niesłychanie brudnej, podartej w strzępy bieliznie, a w zimie jeszcze wiele z nich chodziło boso. Skrzywienie kręgosłupa i suchoty szerzą się tam w zastraszający sposób.

„W Monachjum chorowało w r. 1912 wśród dzieci 26 procent na suchotv. w r. 1923 — 78 procent.

„W Chemnitz na 1260 dzieci 708 nie ma własnego łóżka.

Śmierć głodowa w dosłownym znaczeniu tego słowa, była przed wojną nieznaną w Niemczech. Bywały raczej wypadki śmierci z niedostatecznego odżywiania, w którym ciało ulega łatwo różnym chorobom, kończącym się śmiercią.

W r. 1917 zanotowała statystyka w Niemczech 49 wypadków śmierci z powodu złego odżywiania, w czem 2 wypadki śmierci z głodu. W r. 1922 i pierwszych 10 miesiącach roku następnego podają oficjalne źródła 88 wypadków śmierci z wycieńczenia, z czego 15 wypadków śmierci z głodu.

Statystyka policyjna w Berlinie podaje następujące dane o samobójstwach spowodowanych chęcią ucieczki przed męczarnią głodowej śmierci.

W okręgu Charlottenburg na 161 samobójstw, 79 z powodu głodu, w okr. Kreuzburg na 169 — 144 tak samo w innych dzielnicach. Między samobójcami wymieniają: profesora, doktora filozofii, generała, literata, artystę, malarza i bardzo wiele wdów, oraz par małżeńskich w podeszłym wieku.

TELEFONEM Z WARSZAWY

KURS FRANKA WALORYZACYJNEGO.

*) Frank waloryzacyjny na dzień 7 lutego 1,800,000 mkp.

ZATARCIE ŚLADÓW NIEWOLI MOSK.

*) Dziś rano odbyła się na placu Saskim uroczystość przystąpienia do rozbiórki soboru.

PRZYJAZD MIN. ZAMOYSKIEGO.

*) W dniu dzisiejszym przyjął p. premier Grabski posła austriackiego, Posta. Minister Zamoycki stanie w Warszawie w piątek.

O UNORMOWANIE STOSUNKÓW PRAWNYCH W DZIENNIKARSTWIE.

*) Posel Jan Dabski, b. prezes Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich, wniosł do łaski marszałkowskiej w Sejmie projekt ustawy o unormowaniu stosunków prawnych w zawodzie dziennikarskim. Projekt ten podpisany jest przez przywódców klubów i posłów dziennikarzy.

SZYKANY BOLSZEWICKIE.

*) Delegacja reewakuacyjna w Moskwie słożyła notę w sprawie zwrotu mienia kolejowego. Rząd sowiecki nie tylko nie zwrócił Polsce 3 rat kosztowności za tabor kolejowy, ale obecnie delegacja rosyjsko-ukrańska

Gwiazda p. Benesza zaczyna gasnąć.

Mała Ententa sypie się w gr...

WIEDEN 6,2 (PAT) „Neue Freie Presse“ donosi z Londynu: Według wiadomości, które tutejsze koła dyplomatyczne otrzymały z Rzymu, zanosi się na rychłe zawarcie trak-

tatu włosko-rumuńskiego. Traktat ten ma posiadać charakter entente cordiale i będzie podobnym do traktatu włosko-jugosłowiańskiego.

Z powodu śmierci Wilsona. Żałoba publiczna w Warszawie.

WARSZAWA 6,2 (PAT) Z powodu śmierci b. prez. Stanów Zjednoczonych Wilsona p. prez. rady ministrów zarządził 24-godzinną żałobę publiczną. Dziś około godz. 12 w poł. na wszystkich gmachach rządowych w stolicv, miastach wojewódzkich i powiatowych flagi żniżone zostały do połowy masztu, a na wielu gmachach wywieszono chorągwie żałobne. Rząd zwrócił się z wezwaniem do mieszkańców, aby zmanifestowali uczucia ża-

łobne przez wywieszenie czarnych flag na domach.

ŻAŁOBA WE FRANCJI.

PARYŻ 6,2 (PAT) Rząd wydał rozporządzenie, polecające wywieszenie w dniu dzisiejszym żałobnych chorągwi na gmachach rządowych w sprawie śmierci Wilsona.

Co może nienawiść krzyżacka.

WASZYNGTON 6,2 (PAT) Rząd Rzeszy polecił ambasadorowi niemieckiemu w Waszyngtonie nie wywieszać z powodu śmierci Wilsona chorągwi żałobnych na gmachu ambasady.

LONDYN 6,2 (AW) Ambasador nie-

miecki w Waszyngtonie odmówił opuszczenia flagi na znak żałoby po prezydencie Wilsonie. Na zapytanie o przyczynę tej demonstracji ambasador odpowiedział, że Niemcy uważają zmarłego prezydenta za osobę prywatną. Oświadczenie to wywołało ogromne oburzenie wśród społeczeństwa amerykańskiego.

Grozą przejmujący wypadek podczas zdjęć filmowych.

Aktor filmowy rozszarpany przez drapieżnego tygrysa.

RZYM 6,2 (PAT) Wczoraj po południu w pobliżu Rzymu, podczas zdjęć dokonowanych przez berlińska firmę kinematograficzną w czasie inscenizacji cyrku z „Quo Vadis“, wyrwało się z klatki 40 lwów i wpadło na tłum statystów. Wiele osób jest rannych. Jeden ze statystów rozszarpany. Bliższych szczegółów brak.

WIEDEN 6,2 (PAT) „Neue Freie Presse“ donosi z Rzymu: Wczoraj po południu na Monte Celc podczas zdjęć filmowych do obra-

zu „Quo Vadis“ z grupy 12-tu drapieżnych zwierząt, znajdujących się na arenie, wyskoczył tygrys na balkon znajdujący się na wysokości trzech metrów na którym stali statysty. Tygrys porwał jednego ze statystów, zeskoczył z nim na arenę, gdzie go rozszarpał. Mimo, że tygrysa zastrzelono, statysty nie udało się uratować. Przeciwko reżyserowi, Jacobowi, wytoczono śledztwo.

Powodzenie subskrypcji na akcje Banku Polskiego.

WARSZAWA 6,2 (PAT) Subskrypcja na akcje Banku Polskiego: Do dnia 5 lutego włącznie zapisało się w oddz. głównym PKKP 382 akcjonariuszy na 7138 akcji Banku Polskiego. Zapisało się jeszcze, nie wpłacając na leżytości, na 100,000 sztuk akcji. W tygodniu bież. rozpoczyna się przyjmowanie zapisów we wszystkich prowincjonalnych oddziałach PKKP, oraz w 50-eiu bankach prywatnych wraz ze wszystkimi licznymi oddziałami. Z

większych nowych zapisów w Warszawie notujemy: Warszawski bank zjednoczony 750 akcji, Warsz. tow. ubezp. 500 akcji. Na liście akcjonariuszów zostały wciągnięte kasy Przewoźności pracowników niektórych przedsiębiorstw, a nawet jedna korporacja akademicka. Na ogólny skład akcjonariuszy jest wysoce demokratyczny: awięc taki, jakim być winien skład akcjonariuszy Banku Polskiego.

wstrzymała reewakuację zakwalifikowanych do zwrotu około 2.000 zestawów kołowych, iaby z powodu różnicy zdań co do ceny, podczas gdy dyskusja w sprawie cen jeszcze się nie rozpoczęła. Już po raz drugi zdarza się komisji kolejowej fakt, że po kilkumiesięcznych pracach ekspertów polskich i liczących rozjazdach po całej Rosji, połączonej z niebezpieczeństwem życia i wielkim nakładem pieniężnym ze strony Polski, rząd sowiecki cofa się przed zwrotem zakwalifikowanego do reewakuacji mienia. Taki wypadek miał miejsce w roku ubiegłym w sprawie 800 wagonów. Nota domaga się zmiany tej sytuacji i natychmiastowego zakończenia reewakuacji kolejowej.

NOWE ZNACZKI POCZTOWE.

*) Generalna dyrekcja poczt i telegrafów wydała nowe znaczki pocztowe, o wartości

ci 20, 30, 50, 100, 200 i 300 tys. marek. W dniach najbliższych zostaną wydane znaczki po 500 tysięcy, 1 i 2 miliony marek.

TELEGRAMY.

SPOKOJ W PALATYNACIE.

PARYŻ 6,2 (PAT) Z Palatynatu donoszą, że spokój został przywrócony na całym terytorium. Panuje przypuszczenie, że nastąpi powrót do dawnej sytuacji. Zarządzenia wydane przez separatystów, nie będą prawomocne. Niemcy, wydalenii przez separatystów, będą mogli powrócić do Palatynatu. Ci, zaś, którzy zostali wydalenii przez wysoka komisję, będą musieli zaczekać na decyzję w sprawie swego powrotu.

Pozwól kurze grzędy -- ona zechce wszędy.

Ana! a uznała Sowiety a one żądają w „dobawok“ kredytu 100 milionów rubli złotych.

Gorzka ironja losu.

Ci co zniszczyli rodzimy kapitał, ofiarują koncesje obcemu.

MOSKWA 6,2 (AW) Krasin w dłuższym artykule w „Izwestjach“ rozwodzi się szeroko o zmianach jakie muszą nastąpić w związku z uznaniem Rosji sowieckiej przez Anglię de jure.

Krasin oświadcza, że rozwój handlu Rosji możliwy jest tylko w razie udzielenia jej przez Anglię poważnych kredytów. Kredyt ten musi być długotrwały i wynosić przynajmniej 100 milionów rubli złotych. Oczywiście równoznacznym z udzieleniem omawianych kredytów, jednakże, jak przypuszcza Krasin, uznanie Rosji przez Anglię nie byliby nastąpiło, gdyby angielskie city i angielskie koła przemysłowe były przekonane o konieczności nawiązania stosunków handlowo-gospodarczych z Rosją. Z punktu widzenia samej Anglii, nawiązanie stosunków dyplomatycznych ułatwi dojście do porozumienia z kapitałistami angielskimi, zwłaszcza w dziedzinie koncesji.

MOSKWA 6,2 (AW) Charge d'affaires rządu angielskiego, Hodgson, odbył dłuższą konferencję z komisarzem ludowym do spraw zagranicznych, Cziczerinem.

NIEMCY DASAJĄ SIĘ.

MOSKWA 6,2 (AW) Hrabia Brockdorff-Rantzau, przedstawiciel niemiecki w Rosji, w dniu 2 lutego opuścił Moskwę, udając się do Berlina. Według krążących w kołach dyplomatycznych pogłosek, hr. Brockdorff-Rantzau na swoje stanowisko w Moskwie już nie wróci.

LONDYN 6,2 (AW) „Manchester Daily“ oświadcza w związku z przemówieniem Mac Donalda, że uznanie Rosji jest bezwarunkowe, ponieważ Rosja przywiązuje wielką wagę do formy uznania de jure, przeto rząd angielski gotów jest formę tę przyjąć.

W wywiadzie z Mac Donaldem, „Manchester Daily“ zaznacza, że na zapytanie, czy Francja nie będzie sprzeciwiać się powyższemu Mac Donald oświadczył, że jest on przekonany o dobrej woli wszystkich czynników, które będą decydowały o przyjęciu Niemiec do Ligi Narodów.

MOSKWA 6,2 (AW) Ogłoszony został dekret rady komisarzy ludowych o wypuszczeniu w obieg rubli czerwonych papierowych, w odcinkach 1, 3 i 5 rubli czerwonych.

kolejowych. Ustawa obowiązywać ma od 1 kwietnia 1924 r.

Tomaz Woodrow Wilson.

Tomaz Woodrow Wilson urodził się w Stounton w Stanie Wirginia 28-go grudnia 1856 r. Pochodził z rodziny szkockiej. Dzień jego, drukarz, przybył do Ameryki w roku 1807 z Ulsteru w Irlandii. Syn jego Józef był pastorem i ożenił się z córką pastora, której panięskie nazwisko Woodrow syn przyłączył do nazwiska ojca.

Tomaz poświęcił się historii i wykładał ją jako profesor w Brice-college. Był autorem całego szeregu dzieł historycznych i prawnopństwowych, których najwybitniejsze miejsce zajmują „Dzieje Stanów Zjednoczonych“, „Państwo“, „Rząd Kongresu“, „Rząd konstytucyjny w Stanach Zjednoczonych“, „Życie Jerzego Washingtona“, tudzież studia nad konstytucjami europejskimi, z których najciekawsze jest książka o konstytucji i monarchii austriacko-węgierskiej.

W roku 1910 powołany został Wilson na gubernatora stanu New Jersey i w ten sposób rozpoczęła karierę polityczną i na stanowisku tem pozostaje aż do r. 1912-go, kiedy to po raz pierwszy wybory wprowadzają go do Białego Domu. Po czterech latach wybrany został ponownie. Wojna światowa, w której za jego wola wzięła udział Ameryka, zostaje wygrana, — pokój jednak Wersalski sprawił, że przy następnych wyborach stronnictwo Wilsona przepadło. Choroba, która oddawna obezwładniała wielkiego człowieka, zmusiła go do usunięcia się od życia politycznego. Umarł dnia 4-go bm.

Kronika telegraficzna.

(kt) Z Brukseli donoszą, że gabinet belgijski postanowił znieść fortece twierdzy Antwerpia, Liege i Namur.

(kt) Według doniesień prasy berlińskiej ambasador niemiecki w Paryżu poruszył w najbliższych dniach w rozmowie z Poincarem sprawę podjęcia bezpośrednich rokowań francusko-niemieckich.

(kt) Pierwsza komisja rzeczoznawców obradowała nad sprawą dochodów Rzeszy niemieckiej, celem ostatecznego ustalenia podatków. Po rozpatrzeniu projektu przez delegatów francuskich, budżet przedłożony będzie rządowi Rzeszy do rozpatrzenia.

Prace komisji znajdują się już na ukończeniu. Komisja sama zamierza opuścić Berlin przed końcem przyszłego tygodnia.

(kt) Nowy gabinet grecki, Kastański, składa się z umiarkowanych republikanów i zwolenników Venizelosa. Skrajni republikanie nie wzięli udziału w tworzeniu gabinetu.

Z ostatniej chwili.

STAN ZDROWIA A. FRANCE'A POGORSZYŁ SIĘ.

PARYŻ 6,2 (PAT) W stanie zdrowia Anatola France nastąpiło pogorszenie, które daje powód do poważnego zaniepokojenia. Do łóżka chorego powołano specjalistów chorób sercowych.

NIEZWYKLE ZJAWISKO.

KRAKÓW 6,2 (PAT) „Nowa Reforma“ donosi, podczas dzisiejszej burzy pierwszy piorun uderzył w wieżę Mariacką. Piorun wpadł do izby strażaka, który w tym momencie spożywał śniadanie. Od piorunu został uszkodzony telefon i gazomierz, znajdujący się w pobliżu wieży. Ponadto została uszkodzona rura gazowa, po której iskra zesunęła się do ziemi. Strażak został oszołomiony.

KRAKÓW 6,2 (PAT) Dnia o godz. 8-ej rano przeciągnęła nad Krakowem silna burza z błyskawicami i grzmotami. Wśród wielkiej śnieżycy uderzył piorun, któremu towarzyszyły bardzo silne grzmoty i błyskawice. Burza trwała pół godziny.

OGROMNY LOKAUT.

BERLIN 6,2 (PAT) „Vossische Zeitung“ donosi, że dyrekcja stoczni „Germania“ (Kruppa) ogłosiła lokaut zwalniając 7 tysięcy robotników.

ODEZWA.

Prezesa komitetu organizacyjnego Banku Polskiego do miast i wsi polskich.

Potrzeba jak najszybszego powołania Banku Polskiego, który ma dać krajowi nowy pieniądz o stałej wartości,

jest niezmiernie odczuwana przez całe społeczeństwo i wobec tego dziś już nie ulega wątpliwości, że kapitał zakładowy banku w sumie 100 milionów złotych będzie zebrany. Krajowi jednak chodzi nie tylko o to, czy kapitał wpłynie, lecz również o to,

otóż w powołaniu do życia tej instytucji o olbrzymim znaczeniu gospodarczym i narodowym

winna wzięść udział cała Polska. Wszystkie jej skupienia gospodarcze, wszystkie lokalne ogniska administracji, winne się znaleźć na liście akcjonariuszy Banku Pol-

skiego.

Rozumiemy, że dzisiejsze trudności finansowe nie pozwalają oczekiwać od organizacji samorządowej wpływów bardzo wydanych, ale z drugiej strony każda gmina przy dobrej woli może się zdobyć na nabycie drobnej ilości akcji i przychylić się w ten sposób do

nadania pożądanego charakteru Bankowi Polskiemu. Mamy przeto przekonanie, że wszystkie jednostki samorządowe ten zaszczytny obowiązek obywatelski należyście odczują i poproszą usłowania komitetu organizacyjnego w miarę możliwości i w jak najkrótszym czasie.

(---) Stanisław Karpiński
prezes komitetu organizacyjnego
Banku Polskiego.

niż 30 proc. czynszu, wypłaconego przez lokatora właścicielowi domu, za część mieszkania odnajętą sublokatorowi, a w wypadku, gdy dostarczony sublokatorowi urządzenia mieszkania o 70 procent.

Komisja uchwaliła również, że właścicielowi domu wolno usunąć lokatora z zajmowanego mieszkania, o ile dostarczy mu lokalu w części domu świeżo nadbudowanej, równoważnościowego i odpowiadającego potrzebom lokatora.

Państwo, opuszczając lokal zajmowany w mieszkaniu prywatnym, ma prawo na zasadzie uchwalonego projektu, odstąpić ten lokal lokatorom mieszkań skarbowych, względnie urzędnikom państwowym, przyczem ma prawo nawet wbrew woli właściciela przeprowadzić pewne przeróbki.

Ustawa nie rozciąga się na województwo śląskie, a w ziemi wileńskiej nie dotyczy domów, wybudowanych po wybuchu wojny światowej. Natomiast rozciąga się na domy, które w b. dzielnicy austriackiej zostały wybudowane z funduszu pensyjnego, pracowników

Z komisji sejmowych.

PRZYJĘCIE USTAWY O OCHRONIE LOKATORÓW.

WARSZAWA 6,2 (PAT) Sejm. Komisja prawnicza ukończyła dzisiaj 3-cie czytanie projektu ustawy o ochronie lokatorów. Uchwalono wniosek, aby właściciele nieruchomości opłacali podatek w wysokości 30 proc. każdorazowo pobieranego czynszu. Dalej postanowiono, aby rozkład opłat zaświadczenia był wywieszany w realnościach, przytem nałożono na właścicieli obowiązek, przedkładania rachunków i dowodów. Uchwalono również, aby obecne dopłaty dodatkowe obciążały lokatorów, tylko w chwili, gdy czynsz dojdzie do 50 proc. czynszu przedwojennego, względnie gdy chodzi o opłatę za wodę do 75 procent.

Co do ochrony sublokatorów, postanowiono, że czynsz płacony przez sublokatora za część mieszkania, nie może być większy,

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Przyszłość polskiego przemysłu.

(—) Odrodzona politycznie Polska musi siłą konieczności dążyć do takiego uprzedmiotowienia Państwa, któreby zapewniało mu jaknajwiększą niezależność przemysłową. Przemysł własny musi mieć wytknięte dwa cele.

Celem pierwszym i koniecznym jest samowystarczalność, tj. pokrycie wewnętrznego zapotrzebowania w surowcach i przetworach własnym przemysłem, celem drugim jest eksport, czyli oddawanie surowców i przetworów własnego przemysłu zagranicy, wzamian za złoto lub pełnowartościową walutę. Względnie za surowce i przetwory, których nie posiadamy lub przetwarzać nie jesteśmy w stanie.

Eksport powinien w stosunku do importu wykazywać odpowiednią nadwyżkę tonażu, a zwłaszcza wartości, co wpływać będzie na siłę naszej waluty i umożliwić wydawanie złotego bilonu bez naruszenia pokrycia złotowego — a nawet przy jego wzroście.

To są zasady ekonomiczne, prowadzące do niezależności przemysłowej, a nawet zmuszające mniej uprzemysłowionych sąsiadów do zależności od nas. Dlatego też należy nasz przemysł tak dostosować by konkurował taniością, wreszcie konieczne uświadomienie ludności, że należy przede wszystkim popierać przemysł i handel własny, że należy kupować tylko u swoich i żądać wyrobów krajowych.

W ten sposób z biegiem czasu osiągnąć mogą nasze wyroby tę granicę jakości, którą im zapewniła stała panowanie na własnym rynku. Co innego jest eksport. Młody, nieoparty o bardzo silne kapitały przemysł, nie łatwo i tylko w niektórych gałęziach zdoła konkurować z zagranicą — zwłaszcza, gdy chodzi o przetwory.

W przemyśle metalurgicznym (mechanika, armatury), chemicznym, farmaceutycznym i tp. pozostaniemy długo jeszcze w tyle wobec wyrobów angielskich i niemieckich, w tekstyliach (wełna, bawełna) wyrobami naszymi (Bielsko Żyrardów, Łódź) możemy już dość skutecznie konkurować, natomiast w eksporcie niektórych produktów surowych i półfabrykantów możemy mieć znaczną przewagę nad Niemcami, a dorównać Anglii.

Nafta i wosk ziemny, węgiel, drzewo, produkty rolne, których mamy dosyć na wywóz bez uszczerbku dla konsumpcji wewnętrznej i które stanowią powinny główny przedmiot naszej eksportowej polityki.

Te gałęzie przemysłu powinniśmy podnieść i rozwinąć do ostatecznej wyźyny, albowiem dają one pole dla naszej największej ekspansji handlowej i zapewniają nam ogromne zyski. Kapitały uzyskane w przyszłości z tych dziedzin przemysłu, zmuszone będą siłą rzeczy szukać lokaty w innych gałęziach i wtedy rozwijać się może uprzemysłowienie kraju i dojść do rozkwitu, dającego dobrobyt, mocarstwową potęgę i poważanie wśród narodów.

Mamy wszelkie po temu dane, ogromne przestrzenie leśne, proszące się o mądrą eksploatację, nieprzebrane skarby w ziemi naszej i ręk do pracy aż nadto.

Trzeba tylko pracy, organizacji kapitału i oświaty, jak najwięcej oświaty.

Takim sąsiadem jest np. Rosja, której rynek usiłują opanować Niemcy i Anglija w pierwszej linii.

Dla Niemiec stanowią ze względu na nasze położenie geograficzne znaczną przeszkodę, gdyż utrudniają ich eksport do Rosji, Anglija przeszkód nie ma i dostarczać tam

może swe towary morzem bez żadnych ograniczeń.

Wynika z tego, że z Niemcami dzięki położeniu geograficznemu, jak również dzięki temu, że ich flota handlowa została zniszczoną i zabrana przez Anglię, mógłby nasz handel i przemysł przez dłuższy czas, a może nawet stale skutecznie konkurować.

Zależne to jest głównie od rozwoju naszego, przemysłu, mądrej polityki handlowej i międzynarodowej.

Rosja jest rynkiem olbrzymim, zapotrzebowania jego są ogromne, a widoki na uprzedmiotowienie aż do samowystarczalności bardzo dalekie.

Siła płatnicza Rosji — o ile chodzi o stosunki obecne — jest wprawdzie bardzo mała, ale i obecnie ma Rosja towary surowe, których gdzieindziej brak — jak np. futra, co do których Polska stać się może pierwszym etapem handlu między Rosją i Europą.

Rozwój przemysłu polskiego ma więc podwójną rację bytu, rację konieczną, tj. samowystarczalność i rację warunkową, tj. eksport. Samowystarczalność jest koniecznością państwową i narodową, jest warunkiem decydującym nie tylko o naszej niezależności ekonomicznej, ale i o naszym znaczeniu, tj. czy będziemy mocarstwem, czy też nie.

Samowystarczalność jest konkuracją wytworów i produktów własnych z zagranicznymi na naszym własnym rynku i decyduje o naszym dobrobycie, eksport daje zamożność i potęgę finansową, a w konsekwencji mocarstwową.

O ile pierwsza objąć musi możliwie wszystkie dziedziny handlu i przemysłu, o tyle drugi, tj. eksport obejmować powinien te tylko dziedziny, które skutecznie zdolamy konkurować z Zachodem.

Ażeby zwalczać przemysł obcy na rynku własnym dla własnych potrzeb, wystarcza odpowiedni rozwój przemysłu własnego, odpowiednie cła ochronne, niedozwalające, by towar obcy konkurował z Polską.

BONY PODATKOWE — A PODATEK MAJĄTKOWY.

(—) Wyznaczenie terminów wplaty 2-giej zaliczki na podatek majątkowy wzmocniło znacznie zainteresowanie bonami podatkowymi, rozesłanemi już do wszystkich Kas Skarbowych oraz oddziałów PKKP. i P. K.O. — Rolnicy, sprzedający na pokrycie rat zboże, oraz firmy handlowe — przemysłowcy, przyspieszające na ten cel transakcje, w miarę wpływów gotowizny zakupują za nie niezwłocznie bony podatkowe, które uiszczą w ostatecznym terminie należności podatkowe. Ten sposób zabezpieczenia się ma jeszcze tę jedną dobrą stronę dla producentów i kupców, iż pozwala na częściowe sprzedawanie zapasów zboża czy innych towarów i chroni przed zbytnią niską wartością tych produktów, która musiałaby nastąpić w razie konieczności masowego rzucenia towaru na rynek. Wreszcie gromadzone na podatek bony do czasu upływu ostatecznego terminu ich wplaty mogą — i są już — puszczone w obieg. Coraz chętniej przyjmują je kupcy i przemysłowcy zamiast należności markowych.

ZNIZKA CEN WĘGLA.

(—) W dniu 4-ym lutego 1924-go roku odbył pan minister przemysłu i handlu konferencję z reprezentantami przemysłu węglowego górnośląskiego z p. Geisenheimerem i Feilperem na czele. Na skutek interwencji pana ministra zgodziła się wspomniana delegacja w imieniu przemysłu górnośląskiego na obniżenie ceny węgla o 20 proc. z dniem 6-go lutego br.

Wobec obniżenia podatku węglowego o 10 proc. na podstawie uchwały komitetu ekonomicznego z dnia 1 lutego, dotychczas

wa cena węgla górnośląskiego ulegnie zmniejszeniu o 30 proc. W związku z powyższym spodziewana jest znaczna niżka wszelkich innych artykułów, dla których ceną węgla, jako głównego surowca, ma pierwszorzędne znaczenie. (PAT)

PRZECIW DROŻYZNIE PAPIERU.

(—) Dnia 5-go lutego 1924 r., odbyła się zwołana przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych konferencja z udziałem przedstawicieli związku wydawców, związku księgarzy, — wydawców, związku księgarzy, związku graficznego, towarzystwa literatów i dziennikarzy, syndykatu dziennikarzy i związku zawodowego literatów w sprawie uchwały komitetu celnego do przeniesienia ulg celnych na papier rotacyjny i drukarski z kategorii opłacającej 20 proc. do kategorii opłacającej 75 proc. cła zasadniczego. Zebrani, zobrazowawszy obecny krytyczny stan dziennikarstwa i przemysłu wydawniczego i graficznego zarysowujące się groźne bezrobocie, które obejmuje już obecnie kilka tysięcy pracowników, wyrazili jednogłośnie zdanie, że projektowana zmiana celna odbije się w sposób znaczny na drożyznie papieru i utrudni, a częściowo nawet uniemożliwi dalszą egzystencję zarówno dzienników, jak wydawanie książek; wobec tego zebrani prosili Ministerstwo Spraw Wewnętrznych o interwencję u odnosnych ministrów w kierunku nierealizowania opinii komitetu celnego.

HANDLOWE NARADY POLSKO — GDANSKIE.

(—) Jak się dowiadujemy, bawią w Warszawie przedstawiciele wielkiego handlu gdańskiego były senator Gdańka p. Jelewsky prof. Noe w celu nawiązania bliższych stosunków handlowych z kupiectwem polskim. W tej sprawie przedstawiciele handlu Gdańska odbyli szereg konferencji ze sferami gospodarczymi Polski, a w szczególności z Centralnym Związkiem Przemysłu, górnictwa i finansów, producentami nafty, cukrownikami, Stowarzyszenia kupców polskich i tp. Pertraktacje te mają na celu doprowadzenie do utworzenia polsko — gdańskiej Izby Handlowej.

KRYZYS W PRZEMYŚLE HUTNICZYM.

(—) W związku z ogólną sytuacją gospodarczą Huta Bankowa ma zatrzymać jeden z dwóch czynnych pieców. Ma być również wkrótce zatrzymana kopalnia rudy żelaznej „Młynek”. W ostatnich zaś dniach został rozegrany wielki piec na węglu drzewnym w zakładach „Bliżyn”.

KURS WALORYZACYJNY FRANKA ZŁOTEGO.

Dzisiaj 6 lutego 1,810,000 mk.
Dla opłat kolejowych i pocztowych:
od 1 do 15 lutego 1,900,000 mk.
Dla wyrobów tytoniowych:
od 4 do d. 10 lutego 1,840,000 mk.

Warszawska giełda

GOTÓWKA.
Dolary 9,100,000—9,150,000—9,100,000
CZEKI.
Belgia 375,000—373,000
Kopenhaga 1,487,000—1,785,000
Londyn 40,750,000—40,835,000—39,115,000
Nowy Jork 9,075,000—9,155,000—9,100,000
Paryż 421,000—427,000—419,000
Praga 263,750—259,350
Szwajcaria 1,592,000—1,590,000
Wiedeń 129,000—128,000
Włochy 339,500
Złoty frank 1,800,000
Bony złote 1,300,000—1,400,000

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Czwartek dnia 7 lutego Rocznik Op.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

Dzisiaj „Jablusko“

Teatr Popularny (Ugodowa 15)

Dzisiaj i codziennie aż do wtorku „Dwie sieroty“

Filharmonja (Dzielna 20)

Odczyt Dzierżkińskiego.

„Gama“ (Przejazd 1)

„Wilhelm Tell“

„Castro“ (Piotrkowska 57)

„Nad własną mogiłą“

„Green“ (Przejazd 2)

„Gagatek“

Kino-Kino (Piotrkowska 72)

„Naręczona z Australji“

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Gdy w sercach wrze burza“

Wiadomości bieżące

— Przyjazd Marszałka Rataja do Łodzi.

W związku z oczekiwanym w dniach najbliższych przyjazdem p. Marszałka Rataja do Łodzi, Prezydium Rady Miejskiej ustaliło już program przyjęcia p. Marszałka Sejmu w naszym mieście. Program ten zasadniczo przewiduje: powitanie p. Marszałka na dworcu przez Prezydium Rady Miejskiej in corpore oraz pp. radnych, zwiedzanie miasta i zaznajomienie p. Marszałka z życiem przemysłowym, robotniczym, kulturalnym, spółdzielczym itd.; obiad, wydany przez Radę Miejską uroczyste posiedzenie Rady, w którym wezmą również udział osoby zaproszone z pośród wybitniejszych obywateli miast. Wreszcie raut w salonach Rady Miejskiej, na którym reprezentowane będą wszystkie sfery społeczne, gwoli nadania przyjęciu charakteru wybitnie demokratycznego. Ścisła realizacja poszczególnych punktów tego programu uzależniona będzie od czasu trwania pobytu p. Marszałka w Łodzi.

— Ćwiczenia rezerwistów.

Jak się dowiadujemy, przewidziane jest powołanie na ćwiczenia wojskowe w rezerwowym roczniku 1899.

Ćwiczenia te mają trwać 2 tygodnie, a termin prawdopodobnie wyznaczony zostanie na wrzesień.

Również jest projekt powołania na jednomiesięczne ćwiczenia wojskowe nauczycieli pełniących swe funkcje pedagogiczne, a którzy nie służyli w wojsku, zostali zaliczeni do zapasu.

Ćwiczenia ich mają trwać od 16 lipca do 14 sierpnia. (bip)

— Pomoc miasta dla bezrobotnych.

Uchwała Rady Miejskiej, powzięta na jednym z ostatnich posiedzeń, Magistrat uchwalił wydatkować 15 miliardów mk. na akcję pomocy dla bezrobotnych.

W związku z przeżywanym kryzysem w przemyśle. Ponieważ suma ta okazała się niewystarczającą, Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej o dodatkowe asygnowanie na cel wspomniany 20 miliardów marek. Z tej kwoty Magistrat zamierza przeznaczyć 15 miliardów mk. dla Wydziału Gospodarczego na kontynuowanie akcji zatrudniania bezrobotnych, zaś pozostałe 5 miliardów mk. przeznaczone być mają dla Wydziału Opieki Społecznej na wydawanie tanich obiadów.

Równocześnie radziecka Komisja Pracy uchwaliła wystąpić na dzisiejszym posiedzeniu Rady Miejskiej z wnioskiem o uchylenie Magistratu do wydatkowania 25 miliardów mk. na kontynuowanie akcji pomocy dla bezrobotnych.

— Plac pod gimnazjum państwowe.

Na posiedzeniu w dn. 5 bm. Magistrat zatwierdził wniosek Wydziału Budownictwa w sprawie oddania placu miejskiego przy zbiegu ulic Cegielnianej i Matejki, o powierzchni 5461, 74 m. kwadr. pod budowę gimnazjum państwowego im. St. Konarskiego. Z chwilą gdy kwestia budowy gmachu stanie się aktualną, Magistrat złoży odpowiedni wniosek do Rady Miejskiej.

Studenci węgierscy w Łodzi.

Dzień onegdajszy poświęciła wycieczka studentów węgierskich na zwiedzenie fabryki Poznańskiego i Widzewskiej Manufaktury podziwiając ogrom pracy i wspaniałą technikę przemysłu włókienniczego.

Z przykrością zaznaczyć wypada, iż społeczeństwo łódzkie bardzo mało zainteresowania okazało w związku z tak wielkim znaczeniem propagandowe mającym pobytem przedstawicieli węgierskiej młodzieży akadem.

Na specjalną wzmiankę zasługuje Ko-

mendant Okręgowej Policji Państwowej p. Inspektor Wróblewski, który zajmując się osobliwie przyjazdem tak sympatycznych gości wziął na swe barki cały ciężar godnego reprezentowania przysłowiowej gościnności polskiej i dzięki niemu jedynie wrażenie gości z pobytu w Łodzi jest jaknajlepsze.

O godzinie 10, 35 w towarzystwie studentów warszawskich odjechała wycieczka do Warszawy. (pap)

Pożegnanie gen. Pachuckiego.

W dniu wczorajszym z okazji odejścia dotychczasowego Zastępcy D-cy O. K. IV p. generała brygady Leona Pachuckiego odbyło się w salonach Kasyna Ofic. Załogi m. Łodzi uroczyste pożegnanie generała, powołanego rozkazem Ministra Spraw Wojskowych na stanowisko członka Najwyższego Trybunału Orzekającego w Warszawie.

W uroczystości wziął udział Korpus oficerski nie wyłączając garnizonów zamieszkałych z D-cą Korpusu n. Generałem Dwyżijem Stefanem Majewskim na czele J. E. Ks. Biskup Tymieniecki, Dyr. Izby Skarbowej Towarnicki, Prezes Sadu Okr. Kamiński, Prezydent Miasta Cynarski, oraz szereg osobistości miejscowego społeczeństwa.

Generał Majewski w pięknym przemówieniu podkreślił wybitne zasługi ustępującego

dotychczasowego stanowiska Generała Pachuckiego, którego, jako swego współpracownika przez przeszło 2 lata miał sposobność należycie ocenić.

J. E. Ks. Biskup Tymieniecki wskazał w swych słowach na wszechstronna działalność społeczną i obywatelską wstąpienia, dzięki której zaskarbił sobie kompletne uznanie i szacunek wszystkich sfer społeczeństwa łódzkiego.

W imieniu władz municypalnych żegnał prezydent Cynarski, zaś w imieniu oficerów Sztabu DOK. ppłk. K. S. Dobrowolski i mjr. Grzegorzewski.

Wzruszony generał Pachucki dziękował wszystkim zebranym za okazaną mu życzliwość i uznanie. (pap)

Ceny wolno ujawniać w złotych polskich.

KONFERENCJA W REFERACIE WALKI Z LICHWA.

W dniu wczorajszym w oddziale walki z lichwą przy komisariacie rządu odbyła się konferencja w sprawie ujawniania cen w złotych polskich. Na konferencję przybyli przedstawiciele związku kupców i przemysłowców (Piotrkowska 10), związku kupców (Południowa 15), oraz związku kupców chrześcijańskich.

Zebranie zajął kierownik wydziału dr. Grabowski, oznajmiając iż zgodnie z rozporządzeniem można ujawniać ceny w złotych

polskich, lecz pod pewnymi warunkami i że taki sposób ujawniania cen pozwoli stworzyć lepszą kalkulację, a tym samym ceny zniżą się.

Po dłuższej dyskusji postanowiono, iż ceny mogą być ustalone w złotych polskich jedynie na przedmioty oraz towary kolonialne sprowadzane z poza kraju, lecz równocześnie w oknach wystawowych muszą być uwidoczniony obowiązujący dnia tego kurs franka walorizacyjnego.

— Kolonja lecznicza w Busku.

Do Zarządu Stowarzyszenia „Kolonja lecznicza dziecięca w Busku im. rektora dra J. Brudzińskiego“, w charakterze przedstawiciela Magistratu m. Łodzi, wydelegowany został ławnik przewodniczący Wydziału Opieki Społecznej p. W. Adamski.

— Z Muzeum Miejskiego.

Muzeum Miejskie otwarte jest dla publiczności w dni powszednie, prócz poniedziałków, od godz. 10—2 i od 4—7; w niedzielę i święta od godz. 3—6 po poł.

— Skutki redukcji.

W całym szeregu fabryk powstają ostatnio zatargi, ponieważ administracja zakładów przemysłowych nie zgadza się na propozycje robotników, którzy domagają się redukcji dni pracy, celem zapobieżenia redukcji ilości robotników.

W fabryce kapeluszy firmy Schlee (Targowa 2) wymówiono pracę wszystkim robotnikom na 2 tygodnie.

Po upływie tego terminu, administracja fabryki zakomunikowała, że zmuszona jest wydalić 16, a pozostali mogą być przyjęci na całkiem innych warunkach.

Wobec tego że robotnicy przeciwstawili się usunięciu 16-tu robotników, a administracja fabryki nie chciała ich przyjąć z powrotem w fabryce tej wybuchł strajk, wobec czego została ona zamknięta. (bip)

— Kolejki dojazdowe stanęły.

Trwające od dłuższego czasu zamiecie śnieżne i wichury, które dotkliwie dały się we znaki ludności naszego miasta, narażonej dzie-

ki nieuprzejmości dozorców na ślizganie się po wyboistych brukach bawełnianego grodu — spowodowały również utrudnienia w komunikacji podmiejskiej.

Jak się dowiadujemy w dniu wczorajszym ustał całkowicie ruch kolejek dojazdowych na przestrzeni Łódź — Zgierz, Łódź — Aleksandrów, Zgierz — Ozorków, a częściowo nawet Łódź — Pabianice Łódź — Ruda, Ruda Tuszyn i Łódź — Konstantynów. (bip)

— Zaprzysiężenie rekrutów.

W najbliższych dniach ma nastąpić zaprzysiężenie rekrutów rocznika 1902. Władze wojskowe otrzymały polecenie, aby uroczystości tej nadać charakter możliwie najbardziej uroczysty przy zachowaniu przepisanej ceremonii.

— Znów grozi przerwa w komunikacji kolejowej.

Z powodu zamieci śnieżnych ruch pociągów na kolejach odbywa się z wielkim opóźnieniem. Jeżeli w najbliższym czasie zamiecie nie ustana jest obawa, że komunikacja kolejowa zostanie przerwana zupełnie.

Począg osobowy przychodzący z Warszawy do Łodzi o godz. 9.45 wieczorem wczoraj do godziny 12-ej w nocy jeszcze nie przybył.

Teatr i sztuka

— Premjera w Teatrze Miejskim.

Dzisiaj tj. w czwartek premjera świetnej krotchwili pt. „Jablusko“ znakomitego autora L. Verneuil'a. W arcyzabawnej tej kro-

W drugą bolesną rocznicę śmierci ukochanej mej żony

S. † P.

Stanisławy z Kapuścińskich Baumgarten

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Józefa dn. 8 b. m. o godz. 9 rano, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

270-b)

Mąż i Rodzina.

Podziękowanie.

Wszystkim którzy oddali ostatnią posługę mojemu ukochanemu mężowi

S. † P.

Stanisławowi Rogozińskiemu

w szczególności Wielebnemu Duchownemu oraz Łódzkiej Straży Ogniowej i wszystkim tym którzy oddali ostatnią posługę zmarłemu, składam serdeczne „Bóg Zapłać” w nieutulonym żalu pozostali
żona i dzieci.

tochwili wystąpią pp. Jarkowska, Dunajewska Rozwadowiczowa, Znicz, Komornicki, Krótkie, Mroziński, Rembosz. Reżyseruje J. Pawłowski.

— Odczyt J. Starzy-Dzierżbickiego.

W piątek dn. 8 bm. o g. 8 wiecz. w lokalu Stowarzyszenia Techników, Andrzeja 3, wygłosi odczyt p. Jan Starzy-Dzierżbicki pod tytułem „Wizje zaświatów”. Odczyt poświęcony będzie twórczości słynnego malarza wizyona, Konstantego Czurlanisa oraz innym wyśilkom ludzkości w celu przedstawienia plastycznego regionów zaświatów tj. „zaświatów”. Liczne przezrocza o niezwykle wartości artystycznej stanowiąc będą ilustrację odczytu.

— Ze Stowarzyszenia Handlowców Polskich, Piotrkowska 108.

Stowarzyszenie Handlowców Polskich urządza w najbliższym czasie następną kurs lekcji tańca pod kierunkiem znanego baletmistrza p. Wł. Majewskiego. Oprócz nowoczesnych tańców — specjalny kurs mazura.

Zapisy przyjmuje sekretariat Stowarzyszenia w godz. od 12—3 pp. i od 5—9 wiecz. (pokój nr. 4.)

— Kwestia żydowska w Polsce.

W niedzielę dnia 10 lutego o godz. 6 wiecz. w sali Im. Szopena przy ul. Piotrkowskiej 92, wygłosi ks. dr. poseł Wyrebowski odczyt pt. „Kwestia żydowska w Polsce”, a o godz. 1 po południu w sali „Lutnia” przy kościele św. Anny na Zarzewie.

Odczyt w zjeździe na osobę prelegenta który piastuje mandat wiceprezesa Zarządu Głównego T-wa „Rozwój” i aktualność tematu wzbudził duże zainteresowanie.

Dlaczego jestem przeciwnikiem nowej umowy z elektrownią?

OSWIADCZENIE B. VICE-PREZYDENTA POGONOWSKIEGO.

Po dłuższym zastanowieniu się i przestudiowaniu odnośnych dokumentów przyszedłem do ostatecznego przekonania, że nie mogłem w dalszym ciągu uczestniczyć w pracach specjalnej Komisji do zawarcia umowy z nowym Konsorcjum, tak zwanym „Polskim Towarzystwem Elektrycznego Oświetlenia”, ponieważ sama chęć zawarcia umowy zaciemnia całą sprawę i może przynieść nieobliczalne szkody tak Państwu jak i Miastu. — Rozumowanie swoje opieram na następujących przesłankach:

1) Towarzystwo Oświetlenia Elektrycznego z r. 1886 było w większości własnością „Deutsches Bank” i jako własność nieprywatna, po wybuchu wszechświatowej woj-

ny, została skonfiskowana przez rząd rosyjski a następnie potwierdzona przez rząd polski.

2) Jako prawy właściciel, rząd polski wyznaczył zarządcę państwowego w osobie D-ra Golca i wszelkie zatwierdzenie umów z byłymi akcjonariuszami daży tylko do zmniejszenia własności państwowej.

3) Wszelkie późniejsze sprzedaże akcji byłego Towarzystwa z r. 1886—go w ręce Belgów, Szwajcarów, Francuzów a nawet i Polaków w niczem nie zmieniają prawnego położenia b. akcjonariuszów tak w stosunku do Miasta jak i do państwa.

Wiadomo powszechnie, że po skonfiskowaniu niektórych majątków kupionych przez Komisję Kolonizacyjną w Poznańskim, na Pomorzu, wielu Niemców sprzedawało te majątki Polakom, aby ochronić ich od konfiskaty. Jednak rząd w takich wypadkach stał zupełnie słusznie na raz przyjętej zasadzie — nie zwracania własności nieprzyjacielskiej.

4) Miasto nie przedłuża umowy z tym samym Towarzystwem z r. 1886—go, jak przed stawiają te sprawę jej akcjonariusze, a zawiera zupełnie nową umowę z nowym Towarzystwem, tak zwanym „Polskim Towarzystwem Oświetlenia Elektrycznego”. Uczestniczenie tych samych osób w obu Towarzystwach, w niczem nie zmienia ich prawnego położenia w stosunku do Miasta.

5) W proponowanej umowie nie się nie wspomina o pokwitowaniu Miasta z wszelkich pretensji przez Towarzystwo z r. 1886—go za zerwanie umowy przed expiracją zawartego kontraktu a wątpliwa jest rzecz, czy obecni akcjonariusze mogą mieć potrzebne do tej czynności plenipotencje. — Jak wiadomo, majątek Towarzystwa z r. 1886—go składał się z 3—ch elektrowni: 1) w Petersburgu 2) w Moskwie i 3) w Łodzi a obecni akcjonariusze nie reprezentują całego kapitału.

6) Prawdopodobnie, że sprzedaż akcji w ręce Szwajcarów, Belgów i Francuzów jest fikcyjna. Dowodem może być i to, że jak byli przed wojną przedstawicielami tego Towarzystwa pp—wie Ullmann i Arndt, cudzoziemcy nie mówiacy po polsku, tak i pozostali tymi przedstawicielami i obecnie. Zreszta, gdyby tak było rzeczywiście jak mówią zainteresowani, to z tą samą łatwością, z jaką te akcje przeszły od Niemców do Szwajcarów, Belgów i Francuzów, również powtórnie mogą przejść do Niemców.

7) A w takim wypadku uzależnilibyśmy cały przemysł od zagranicznych Niemców. Przykład lojalnego postępowania ich w przeszłości nie jest m. arodajny, ponieważ poprzednio należeliśmy do Państwa Rosyjskiego, którego rząd był pod kolosalnym wpływem Niemców a obecnie jesteśmy obywatelami polskimi, których państwo a zatem i przemysł chce liby Niemcy wszelkimi siłami zdusić.

8) Osiągana przez Miasto korzyść w ilości 20 proc. akcji Towarzystwa nie jest dla mnie przekonująca, ponieważ połączona jest ze stratą 100 proc. przez państwo. — A interes państwa stawiam wyżej ponad interes Miasta.

9) Sądze wobec tego, że koncesje na

eksploatacje Elektrowni może udzielić tylko Państwo a nie Miasto.

Nie oskarżam w tej sprawie nikogo, a tembardziej obecny Magistrat, który stara się wyświecić tę sprawę, a że traktuje z byłymi akcjonariuszami, to jego jest obowiązkiem, dopóki sprawa nie stanie się należycie jasną.

W liście tym zwracam się tylko z prośbą do tych nielicznych zwolenników nowej koncesji, aby byli łaskawi z otwartą przybylicą wyświecić w obronie jej, jak z drugiej strony ja jestem zasadniczym przeciwnikiem nowej umowy.

Z poważaniem

J. Pogonowski.

Łódź, dn. 6 lutego 1924 roku.

— x —

„Five o'clock-i” w „Lutni”

Należy się uznanie zarządowi „Lutni” że wznowił przerwana przez czas wojen działalność sekcji towarz. tej instytucji, że urządza co niedziele herbatkę tańczącą. „Lutnia” jest może jedyną instytucją chrześcijańską i polską w Łodzi, która na swym gruncie jednoczy polskie towarzystwa. Wszelkie kawiarnie, restauracje, teatry, kina są zapełnione przez publiczność żydowska a chrześcijanin wygłada w tem towarzystwie jak intruz, zreszta polskiego inteligenta nie stać na te rozrywki. Urządzane w każdą niedzielę po południu w „Lutni” herbatki, dają możliwość inteligencji pracującej spotkania się i przedprezenta mile wieczoru przy herbacie i tańcach, w lokalu, gdzie żydowskie paskarstwo nie ma możliwości, dzięki swemu bogactwu zapełnić całego lokalu i wyprzeć uboższą publiczność.

Niedzielne „five o'clock-i” w „Lutni” cieszą się coraz większą frekwencją członków i wprowadzonych gości.

Ze świata.

MAŁŻENSTWO CÓRKI EX-CARA FERDYNANDA
Ex-car Ferdinand Bułgarski bawi obecnie w Monachjum. Córka jego ma poślubić wkrótce syna księcia Wirtemberskiego.

KULT CIEŁA W BERLIŃSKICH SZKOŁACH

W Berlinie zawieszono w czynnościach i wyłączone śledztwo 25-letniemu nauczycielowi Albertowi Kochowi za odbywanie całkiem nago ćwiczeń gimnastycznych z chłopcami i dziewczętami.

Śledztwo policyjne wykazało, że kilka razy w tygodniu odbywają w ten sam sposób gimnastykę wspólnie młodsi nauczyciele i nauczycielki. Wdrożono dochodzenie karne przeciwko nim, zarówno jak i kierownikom szkół, gdzie się te ćwiczenia odbywały.

Koch redagował pismo, poświęcone zdeklarowanemu kultowi nagości.

JAK ZAPOBIEC UDŁAWIENIU SIĘ DZIECKA.

Jeden z czytelników „Matki” podaje sposób dowcipny i z pewnością skuteczny, żeby ratować dziecko, które się dławii wskutek połykania jakiegoś przedmiotu. Wiadomo, że często zdarzają się wypadki śmierci z tego powodu.

Otóż, nie tracąc ani chwili, trzeba związać dziecku nogi ręcznikiem, chustką, lub choćby szmatką i zawiesić je dość wysoko głową na dół. Wyszac w ten sposób, dziecko musi zrzucić przedmiot, który je dławii. W razie potrzeby, można podrażnić gardło palcem lub piórem.

Trzeba działać przedewszystkiem z zimną krewią spokojnie i bez gwałtowności.

FANTAZJA MILIARDERA.

Ś B. William Vanderbilt, jeden z najbogatszych młodzieńców w St. Zjednoczonych, przyjął posiadłość w domu bankowym Len Higginson & C. w Costoncie. Wózy ten mieszka w książęcej posiadłości swojej Baron Hill i ma sześćdziesiąt służby. Donoszą o tem dzienniki nowojorskie.

NOWE RZEMIOSŁO.

Wraz z rozpowszechnieniem się „dancingów” powstało w Paryżu nowe rzemiosło tancerza zawodowego. Tancerz taki musi być zawsze młodzieńcem miłej powierzchowności, bardzo wytwornym a misją jego w danym zakładzie polega na „obtańcowywaniu” pań, zaniędywanych przez tancerzy dobrowolnych. Płace pobiera od dancingu, do którego jest stale angażowany, ma prawo do napojów ochładzających i do napiwku od swojej tancerki. Gdy dama zapomina o tym dotykałym dowodzie wdzięczności, lub nie jest jeszcze świadoma zwyczajów, tancerz, po apajającym shimmy lub onestepie, szepce jej dyskretnie: „Tancerz zawodowy” i dama rozumie właściwe znaczenie tych słów.

Taki tancerz zawodowy zarabia wraz z pensją i napiwkiem osiemdziesiąt franków dziennie. Wysoki urzędnik sądowy w Paryżu nie ma takiego zarobku — dodaje przy tej wiadomości Eclair.

Grand-Kino

Dzisiaj premiera!

Program szampańskiego humoru z udziałem znakomitych arcywesołych komików amerykańskich **Pat i Patachon** pod tyt.

„NARZECZONA Z AUSTRALJI“

Niezwykła komedia w 6-ciu wielkich aktach.

317-1

Teatr „Scala“

Regie n ana 18.

W niedzielę, dn. 10 lutego o godz. 4 p. p. drugi i ostatni występ przed odjazdem do Paryża znakomitego transformisty —

O. MARCONIEGO

Program: I „Skandal w restauracji“ kom. w 1 ak. O. Marconi. II. W dziedzinie magji i spirytyzmu. Spirytyzm, magja, fakiryzm zatrzym. pulsu i t. p. z objaśn. sekretów III. Galeria znakom. kompozytorów IV Odkrycie sekretów transform. przy przezroczyściej dekoracji.

Bilety w kasie od 11-2 i 5-9 w.

319-b

Co to jest RUDOL?

Rudol jest środkiem uniwersalnym, za pomocą którego każdy bez znajomości wszelkie lepsze przedmioty może sam skleić pod gwarancją nieprzemakalności.

Rudol jest niezbędny dla każdego gospodarstwa domowego, ponieważ dzięki niemu na kosztach reperacyjnych można zaoszczędzić wiele milionów.

Rudol okazał się niezrównanym przy każdej reparaacji przedmiotów porcelanowych, rogowych, celulozowych, drewnianych oraz wszelkiego rodzaju tkanin, a szczególnie przydatny dla skóry i obuwia.

Za każdą tuzę Rudolu gwarantujemy się. Żądajcie wszędzie.

Fabryka Rudolu, Lipsk.

Główny przedstawiciel dla Polski

Jan Plir, Łódź, Piotrkowska 3.

Sprzedaż przez przedstawicielstwo odbywa się tylko dla kupców! 278b

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe

(Lombard Akcyjny) Zachodnia № 31,

zawładnia ze wydać pożyczki bez ograniczenia sumy na zastaw towarów w większych ilościach, w belach, odcinkach i na gotowe ubranie oraz na złoto, srebro, brylanty i platery. Procent zniżony. 284-1

Rutynowany farmaceuta

i uprawniony do prowadzenia apteki

poszukiwany jest na wyjazd

w celu zorganizowania i objęcia kierow. apteki kasy chorých.

Szczegółowe oferty wraz z odpisami świadectw curriculum vitae i referencjami i należy składać w Centrali Kasy Chorých m. Łodzi, Wólczańska № 225. 213-1

Sklepu

frontowego, bez mieszkania, poszukuje przy ul. Piotrkowskiej pomiędzy ul. Ewangelicką i Dzielną.

Wiadomość: ul. Sienkiewicza 40., BARCZ, I piętro. oficyna prawa, godz. 11-1 i 4-6 315-2

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! A! OBRACZKI ślubne dla poszukujących pracy 40,000 mk. najmniejsze ogłoszenie 5000 mk. za wiersz milim. stronica 5 łamów. Tabela i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej po 6-ej dolica się 50 proc. Za terminowe wycenienie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka opowiaduje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zaawiadzić w Zgierzku u p. Lacha, w Fabrykacach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa

A. A. K futra, garderobę, meble szyny do szycia Placę Najświętej. Łazienki Benedykta 28, m. 13. 431-25

Kapcie pranie lub sklep. Oferuję z ceną do Rozwoju pod „Kupno“ 498-1

Okazyjnie do sprzedania szafa dębowa. Konstancjowska Nr. 21 Olimel 601-1

Meble różne z powodu wyjazdu do sprzedania Odłądzać można od 12-ej do 17-e. Północna 39 499-1

Motocykl „Humber“ (angielski) 1 1/4 Hp. 1-cy cylindrowy na chodzie, okazjanie bardzo tanio do sprzedania Piotrkowska 92, u Irzjera. 503-2

Wiatrak do sprzedania. Wiadomość u właściciela Łódź ul. Tkacką Nr. 4 przy Zagajkowiej. 52-2

Sprzedam dwa łózka siatkowe i bald Napiórkowskiego 38 i Sawielewa. 504-3

Sprzedam piwnicę wódmies ciu. Wiadomość Kilińskiego 101 m 2. 519-3

Sprzedam 2 szały w dobrym stanie. Główna 51, w sklepie 525-1

Sprzedam plac w Chojnach 40 na 8. Wiadomość ul. Krucza Nr. 6 miesz. 17 531-3

Wóz pojedynczy i parokony sprzedam Składowa 26. Owczarek 525-2

Sprzedam 2 m szyny do szycia „Singer“ Wólczańska 250 m 42 529-1

Sprzedam maszynę do szycia Andrzeja 7 m. 37 prawa oficyna IV p. 533-2

Różne:

Baszarka Pipikowa przyjmuje panię miejscow i przyjezdne Piotrkowska 132-14 457-4

Zdolna modystka przymaje ka- pnelusze na zamówienia podob- ną na świeższych modelach, tak- że przerabia i ubiera Nawrot 12, front II piętro m. 6 415-5

Młody człowiek samotny przy- mie miejsce lokaja. Oferty do Rozwoju pod „A. K.“ 498-1

Chcę przystąpić do spółki. Mam półtora miliona mk. Oferty do Rozwoju pod „Spół- ka“ 497-1

Wolontariat samotna poszukuje współnika do interesu manu- faktury z małym kapitałem. Łask. oferty składać w Rozwo- ju pod „Wsiołnik“. 495-1

Odstąpię jeden pokój w okoli- cy Benefikta róg Ludwik. O- stępnego 500 milionów. Oferty do adm. Rozwoju pod „500“ 493-1

Pokój do odstąpienia Karolew ul. Kowieńska 2 m 4 472-1

Przyślakana koza jest do ode- brania Stecja gołębi poczta- wych przy 4 puł Artylejji 6-go Sierpnia 84 498-1

Dozorca w starszym wieku bez- dzietny, uczciwy poszukuje posady z mieszkaniem o i za- raz. Łask. zgłoszenia ul. Tram- wajowa Nr. 16 (Poibal. Kosiu- tek. 484-3

Oddam na własność dziecko 6-cio tygodniowe niechrz- zono, płci żeńskiej. Piotrkowska 88 m. 31 Piątek. 480-1

Potrzebny introligator i chłono- cy na praktykę Drukarnia Sienkiewicza Nr. 7. 507-2

Przybiłak się pies rasy Do- berman jest do odebrania za zwrotem kosztów Sienkie- wicz 47 m 11 498-2

Zdolna panna potrzebna An- drzeja Nr. 44 sklep tytanio- wy. 510-1

STUDENT udzieli matema- tyki, jacyń, fizy- ki, języków. Kilińskiego 86-3, godzina 7. 509-1

Słuzaczka uczciwa ze świade- ctwami lub rekomendacją na dobrych warunkach poszuki- wana Fabryczna 2 m 64 pierw- sze piętro 513-1

Kostjumy maskaradowe do wy- najęcia świeże. Przejazd 14 II p. front 515-1

Goniec z dobrymi świadectwami poszukuje posady lub praktyki biurowej. Oferty do administracji Rozwoju pod „chę- ny“ 517-2

Inteligentna panika z wy- kształceniem czteroklasowym poszukuje miejsca do dzie- ci Przejazd 69, Zaczynska. 518-2

Przyjmę panów na mieszkanie i tamże obiady prywatne. Ul. Juliusza Nr. 26, parter, lewa ofi- cyna. 521-2

Pokój ameblowany do wynaje- cia. Wiadomość ul. Przejazd 49, sklep galanteryjny Stanisła- wa, przyjd. przed poł. 522-2

Potrzebny stolarz zdolny na- trumny. Ul. Przejazd 22, za- kład pogrzebowy od 9-11 r. 514-3

Potrzebny chłopiec do termu- n. Wiadomość 6-go Sierpnia 10, zakład siusarski 534-1

Odnawiam fortieny, pianina i meble wykonuję prace na miejscu solidnie i niedrogo Tomczyk Andrzeja 7 m. 37. 532-2

On 2 b. n. zginał pies wilczek. Odprowadzić za wynagrodze- niem Piotrkowska 103 m 2. 527-1

Zginał pies od polowania rasy Gryfon. Upr. sz. o odro- wadzenie za nagrodą. Ul. Piotrkowska 199 II p. 528-2

Potrzebny uczeń kl. 8 lat ma- jącego turzyta chrześcianin do u- dzielania korepetycji Zymysk Kilińskiego 99, prawa oficyna. 526-1

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów.

Gabinet Roentgena i światłolecz. Piotrkowska 144 róg, Ław- gielcka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6 280b-4

Dr. F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11

Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9-11 i od 5-7 i pół. Panie od 5-6 18k10

Dr. E. Ekkert

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe. (286)

Ul. Kilińskiego 137, trzeci dom od Główniej. Przyjmuje od 12-3 i od 7-9. Panie od 5-4.

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener.

ul. Andrzeja № 3. przyjm. od 11-1 i pół. i od 5 i pół do 8. (289st)

Gospodynią - kucharkę

znającą się na wiejskiem go- spodarstwie poszukuje natychmiast majątek. B. USS od Łodzi. 262-3

Tanio!

Z powodu wyjazdu sprzedam: szalę, łóżko, stół, bielizna- ke, kozetkę, tremo, stół kre- dens kuchenny, komoda, ob- rzy, paito meskie oraz różne in- ezy Grobny Magistracka 14, róg Południowej. 282-1

Zgubione dokumenty

Lewandowska Zofja zgubiła paszport Niemiecki wydany w Łodzi. 502-2

Kazimierzczak Stanisław zgubił książeczkę wojskową wydaną z P. K. U. Kutno i kartę demo- bilizacji wydaną z 1-go p. Lotn. Warszawa. 510-2

Paszkiwicz Stanisław zgubił paszport polski wydany w Poznaniu i książeczkę wojsko- wą wydaną w P. K. U. Poznań. 550-3

Cena ogłoszeń: Pized tekstem i w tekście 18.000 mk., za tekstem 12.000 mk. zwyczajnie 8000 mk. wśród drobnych 100,000 mk. nekrologi 120,000 mk. za drukaty 12,000 mk. za wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 50,000 mk. za wyraz duże litery 500 000 mk dla poszukujących pracy 40,000 mk. najmniejsze ogłoszenie 5000 mk. za wiersz milim. stronica 5 łamów. Tabela i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej po 6-ej dolica się 50 proc. Za terminowe wycenienie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka opowiaduje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zaawiadzić w Zgierzku u p. Lacha, w Fabrykacach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa